

NOTĂ INFORMATIVĂ
privind necesitatea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului pentru
aprobarea regulamentului cu privire la modul de organizare a achizițiilor
publice de valoare mică

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Finanțelor
Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Cadrul normativ actual care reglementează modul de organizare a achizițiilor de valoare mică nu transpune actualizările operate Legii 131/2015 în baza Legii 219/2018. Mai mult ca atât nu face referință la realizarea achizițiilor publice de valoare mică în baza prevederilor Legii 74/2020 în sectoarele energiei, apei, transportului și serviciilor poștale.</p> <p>Ca urmare a modificării Legii 131/2015, pragurile valorice pentru aplicarea prevederilor Legii privind achizițiile publice au fost majorate semnificativ. Aceasta a afectat transparența utilizării banului public în procesul de atribuire a contractelor de valoare mică. Astfel, Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de organizare a achizițiilor publice de valoare mică a fost elaborat în scopul realizării prevederilor art.2 alin (4) din Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.424-429, art.666) și art.1 alin (3) din Legea nr.74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transportului și serviciilor poștale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.153-158, art.278).</p> <p>Proiectul Hotărârii Guvernului stabilește temeiurile juridice de realizare ale achizițiilor publice de bunuri, lucrări și servicii de valoare mică. Acesta impune reguli stricte legate de publicitatea și transparența atribuirii contractelor cu o valoare estimată mai mică decât pragurile prevăzute în Legea 131/2015 și Legea 74/2020.</p> <p>Regulamentul dat va spori eficiența și transparența în vederea realizării achizițiilor de bunuri, servicii și lucrări prin contracte de mică valoare precum și o concurență loială.</p> <p>În contextul celor relatate mai sus, analizând proiectul de hotărâre în cauză prin prisma Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 4 martie 2021 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea cu privire la Guvern nr. 136/2017, considerăm că acest proiect de act normativ poate fi aprobat de un Guvern al cărui mandat a încetat, din următoarele considerente:</p> <p>Proiectul cade sub incidența alin. (1) a art.15 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, conform căruia Guvernul al cărui mandat a încetat îndeplinește <i>numai atribuții de administrare a treburilor publice</i>, inclusiv și prin prisma analizei de către Curtea Constituțională a noțiunii de „<i>administrare a treburilor publice</i>”. Astfel, acest proiect de hotărâre poate fi atribuit la „<i>treburile în curs, care au fost inițiate de Guvernul plenipotențiar și trebuie finalizate</i>” și se referă la principiul necesității administrării treburilor publice, identificat de către Curtea Constituțională, ca unul egal cu principiul legitimității politice a Guvernului.</p>

Suplimentar, Curtea Constituțională explică ”**criteriul necesității**”, de care ar trebui să se conducă acest Guvern la determinarea naturii măsurilor care pot fi adoptate, ca măsuri care urmăresc soluționarea a 3 categorii de probleme: i) treburi cotidiene care îi permit statului să funcționeze; ii) treburile în curs, care au fost inițiate de Guvernul cu puteri depline și care trebuie finalizate; iii) treburile urgente care trebuie soluționate în mod imperativ pentru a evita pericole foarte grave pentru stat și cetățeni, pentru viața economică și socială.

În opinia noastră, proiectul de act normativ în cauză poate fi referit la problema **ii) treburile în curs, care au fost inițiate de Guvernul cu puteri depline și care trebuie finalizate.**

În contextul celor relatate mai sus, aprobarea proiectului în cauză de către Guvernul mandat al căruia a expirat nu încalcă echilibrul între principiul legitimității politice a Guvernului al cărui mandat a expirat și principiul necesității, descrise în Hotărîrea Curții constituționale nr.7 din 4 martie 2021.

Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Actul normativ nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul propus stabilește o ierarhie de principii, procese, tehnici și instrumente pentru îndrumarea și facilitarea activității autorităților contractante/entităților în procesul de achiziție publică de valoare mică. Astfel, Regulamentul prevede dreptul autorității contractante/entității de a organiza și desfășura contracte de achiziții publice de valoare mică, planificate și încheiate, ale căror valoare estimativă, fără taxa pe valoarea adăugată, nu depășește 200 000 lei pentru bunuri și servicii, 250 000 lei pentru lucrări și 400 000 lei pentru servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în anexa nr.2 din Legea privind achizițiile publice nr.131/2015.

Prevederile noi introduse oferă o claritate pentru stabilirea ofertei cea mai avantajoasă din punct de vedere economic de către autoritatea contractantă/entitatea, în baza următoarelor criterii de atribuire și de calificare:

- 1) prețul cel mai scăzut;
- 2) costul cel mai scăzut;
- 3) cel mai bun raport calitate-preț;
- 4) cel mai bun raport calitate-cost.

Proiectul dat vine cu o modificare esențială asupra modului de inițiere a achizițiilor de valoare mică. Astfel, autoritatea contractantă/entitatea, întru asigurarea transparenței și a concurenței loiale, are obligația de a iniția achiziția în cadrul Sistemul informațional automatizat ”Registrul de stat al achizițiilor publice”.

Regulamentul descrie modul de planificare, inițiere și derulare a achiziției publice de valoare mică în cadrul Sistemul informațional automatizat ”Registrul de stat al achizițiilor publice”.

Sunt operate modificări și asupra modului de încheiere și executare a contractelor de achiziții publice. Astfel, a fost inclusă posibilitatea de încheierea de către autoritățile contractante/entități a contractelor cu efectuarea plăților anticipate (avans) pentru achiziționarea mărfurilor, serviciilor și lucrărilor, cu respectarea prevederilor art.66, pct.6 al Legii 181/2014 a finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale

Este stabilit procesul de raportare a autorității contractante/entității către Agenția Achiziții Publice. Această va Monitoriza realizarea achizițiilor publice de valoare mică prin intermediul examinării rapoartelor anuale prezentate de autoritățile contractante/entități sau în baza informațiilor din cadrul Sistemul informațional automatizat ”Registrul de stat al achizițiilor publice”.

Ținând cont de faptul că prezenta Hotărâre reglementează atât prevederile Legii 131/2015 cât și a Legii 74/2020 care va intra în vigoare la data de 26.06.2021, întru asigurarea unui cadru legal armonios și echilibrat, fără lacune în interpretarea prevederilor Legii , precum și pentru asigurarea transparenței în privința a achizițiilor de valoare mică, proiectul prevede intrarea în vigoare a Hotărârii din data de 26.06.2021

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului respectiv nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect este elaborat în contextul noilor modificări legislative. Redacția nouă a proiectului de Hotărâre vine să aducă schimbările și completările necesare privind modul de organizare a achizițiilor publice de valoare mică. Prin urmare, se impune abrogarea actului normativ Hotărârea Guvernului nr.665/2016.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md, în compartimentul „Transparența decizională”, la rubrica „Procesul decizional”, precum și pe portalul www.particip.gov.md.

Proiectul se remite spre avizare și consultare publică Autorităților Publice Centrale, Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Primăria Municipiului Chișinău, Centrul Național Anticorupție.

SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA